

■
**İV. ULUSLARARASI HACI BAYRAM-I VELÎ SEMPOZYUMU,
11 MART 2019, ANKARA.**

International Hacı Bayram-ı Velî Symposium iv, 11 March 2019, Ankara.

Arş. Gör.

HARUN ALKAN

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

orcid.org/0000-0002-2101-081X

alkan.harun@hotmail.com

Kalem Vakfı tarafından 2016 yılından bu yana her yıl düzenli olarak organize edilen Hacı Bayram Veli'yi anma etkinlikleri kapsamında bu yıl Hacı Bayram-ı Velî Sempozyumu'nun dördüncüsü gerçekleştirildi. Cumhurbaşkanlığı himayelerinde 11 Mart'ta TOBB konferans salonunda yapılan sempozyuma, Ankara Kalkınma Ajansı, Tika, Türkiye Diyanet Vakfı, Ankara Büyükşehir Belediyesi, TOBB, Hayder, Anadolu Ajansı, TRT, TDK, Hisar, Müsiad ve Muradiye Mezunlar Derneği gibi pek çok devlet ve sivil toplum kuruluşu katkıda bulundu.

Sempozyum açılış programı sabah 10:00'da TOBB Konferans Salonu'nda Kültür ve Turizm Bakanlığı Konya Türk Tasavvuf Müziği Korosu'nun tasavvuf müziği dinletisi ile başladı. Müziğin ardından Hacı Bayram-ı Velî'nin hayatını anlatan belgesel gösterimi yapıldı ve açılış konuşmalarına geçildi. Açılış konuşmalarında Kalem Vakfı Başkanı Musa Şahin, Ankara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Arif Şayık, Ak Parti Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz, TRT Genel Müdürü ve TRT Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Eren ve Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Ramazan Muslu yer aldı.

Konuşmacılar genel olarak Hacı Bayram Veli'nin kendini insandaki olumsuzlukların kaynağı olan nefisle mücadeleye ve nefisini kontrol altına almış kâmil insanlar yetiştirmeye adanmış olduğunu ifade ettiler. Toplumda, ilmiyle, ameliyle ve güzel ahlakıyla yetişmiş kamil insanlara çok büyük ihtiyaç olduğuna ve herkesin bu konuyu dert edinmesi gerektiğini vurguladılar. TRT Genel Müdürü Hacı Bayram Veli gibi büyük zatların hikmetli öğütlerini hem hayatımızda hem de işlerimizde şiar edinmeye çalıştıklarını, önümüzdeki yıllarda Yunus Emre dizisi gibi Hacı Bayram Veli'nin de dizisini çekeceklerini, senaryonun hazır olduğunu belirtti.

Açılış konuşmalarını ardından Kalem Vakfı'nın organize ettiği Hacı Bayram Veli'yi anma programlarının bir parçası haline gelen ortaokul ve lise öğrencileri arasında düzenlenen "Hacı Bayram-ı Velî'yi Anlamak" temalı afiş ve kompozisyon yarışmasında dereceye girenlere ödülleri takdim edildi.

Öğleden sonra 13.45'te başlayan oturumlarda toplam dört oturumda 17 tebliğ sunuldu. Aynı anda iki farklı salonda yapılan oturumlara

Türkiye'nin yanı sıra Mısır, Fas, Burkina Faso, Karadağ ve Bosna Hersek gibi çeşitli ülkelerden araştırmacılar katılım sağladı. Akşemseddin Salonu'nun birinci oturumuna Osmanlı Tarihi Uzmanı Mısırlı Prof. Dr. Muhammed Haarb başkanlık etti. Bu oturumda Prof. Dr. Kadir Özköse "Bayramiyyenin Teşekkül ve Gelişim Seyri" başlıklı tebliği ile Hacı Bayram Veli'nin tesis ettiği tarikatın silsilesini, kollarını ve gelişim gösterdiği bölgeleri ele aldı. Prof. Dr. Ethem Cebecioğlu'nun "Sekülerleşme/Dünyevileşme Karşısında Hacı Bayram-ı Velî'nin Kur'an Bağlamında Oluşturduğu Düşünce Kodlarına Analitik Bir Yaklaşım Denemesi", başlıklı tebliğini Dr. Öğr. Üyesi Öncel Demirdaş sundu. Tebliğde Hacı Bayram Veli'nin dünya anlayışı ve dünya-ahiret dengesinin esasları dile getirildi. Prof. Dr. Ahmet Nedim Serinsu "Somuncu Koca'dan Hacı Bayram-ı Velî'ye Anadolu Mayası" ve Prof. Dr. Mehmet Akkuş "Hacı Bayram-ı Velî'nin Balıkesir Halifesi Şeyh Lütfullah Efendi ve Zaviyeleri" başlıklı tebliğleri sundular.

Sempozyumun gerçekleştiği diğer salon olan Eşrefoğlu Rumi Salonu'nda başkanlığı Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Kürsüsünden Prof. Dr. Mustafa Aşkar yaptı. Bu oturumda Prof. Dr. Seyfettin Erşahin, "Hacı Bayram Velî Mâneviyatının Millî Mücadeleye ve Yeni Türkiye'ye Etkisi", Doç. Dr. Hamdi Kızıler, "Hacı Bayram-ı Velî'nin Ele Aldığı Değerler", Dr. Sevim Arslan, "Aynî'nin Hacı Bayram-ı Velî Kitabında Çizdiği Hacı Bayram-ı Velî Karakter Yapısı", Mahmut Ulu "Hacı Bayram-ı Velî ve Melamet Anlayışına Etkisi" başlıklı tebliğleri sundular.

15.00-15.15 arasında gerçekleşen oturumlarda Akşemseddin Salonu'nun ikinci oturumuna Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Kürsüsünden Prof. Dr. Vahit Göktaş başkanlık etti. Bu oturumda Prof. Dr. Cevdet Kılıç "Hacı Bayram-ı Velî'de Benlik Felsefesi", Prof. Dr. Bayram Ali Çetinkaya, "Hacı Bayram-ı Velî Düşüncesinde Kalp ve Gönül", Prof. Dr. Safvet Halilovic, في منازل الصديقين والربانيين, Prof. Dr. Hamid Lahmer, -، الشيخ العالم حاجي بايرام ولي نموذج جسور التواصل الروحي بين صوفية المغرب وتركيا, Abdülkerim Erdoğan "Sultan Alaaddin'in (III) Kızı Melike Hatun" başlıklı tebliğleri sundular.

Eşrefoğlu Rumi Salonu'nun ikinci oturumu Karabağ Baş Müftüsü Rifat Feyziç başkanlığında toplandı. Karabağ Baş Müftüsü top-

lumun bir arada yaşamasında ve Balkanlar'da İslam'ın yayılması ve yaşanmasında tasavvufun büyük öneme sahip olduğunu ifade etti. Eşrefoğlu Rumî ve tasavvufî düşüncesinin ele alındığı bu oturumda ilk tebliği Hacı Bayram Veli'nin torunlarından Eşrefzâde Mehmed Safiyyüddin Erhan "İznik'te Tarîk-i Kâdiriyye'nin Eşrefiyye Şubesi-nin Müessisi Eşrefzâde Abdullah-ı Rumî ve Âsitanesi" başlıklı tebliği sundu. Safiyyüddin Erhan tebliğinde dedelerinin tesis ettiği ve günümüze kadar ayakta tuttuğu İznik Numaniye Dergâhı ve bu dergâh etrafında oluşan tasavvuf kültürü ile ilgili bilgiler verdi. Daha sonra Doç. Dr. İbrahim Baz "Eşrefoğlu Rumî'nin Müzekkin Nüfus İsimli Eserinde Nefs-i Emmarenin Özellikleri ve İslahı" başlıklı tebliği ile Eşrefoğlu Rumî'nin nefs-i emmareyi ıslah etme hususundaki metodlarından bahsetti. Dr. Veysel Akkkaya "Eşrefoğlu Rumî'nin Müzekkin Nüfus Adlı Eserinde Zikir" başlıklı tebliği ile Eşrefoğlu'nun zikir anlayışını ve yöntemini takdim etti. Son olarak Dr. Mustafa Altunkaya "Sufi Ekonomi-Politiği ve Ankara Ekolü Kurucu Şahsiyetleri" başlıklı tebliğini sundu.

Sempozyum kapanış konuşması Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yusuf Tekin tarafından yapıldı. Sayın Tekin konuşmasında Hacı Bayram Veli Hazretlerinin yalnızca bir din adamı ya da müderris olmadığını aynı zamanda onun toplum inşa eden bir siyaset bilimci; ekonomi politik inşa eden bir fikir adamı olduğunu söyledi. Ankara'da bulunan Hacı Bayram Veli gibi Anadolu'nun her yerinde Anadolu'yu inşa eden, ona rengini veren ve koruyan yüce şahsiyetler bulunduğunu ifade eden Sayın Tekin, bu şahsiyetleri Anadolu'nun manevi mimarları olarak niteleyerek onların miras bıraktıkları değerlere sahip çıktıklarını ve çıkmaya devam edeceklerini belirtti.

Kalem Vakfı Başkanı Musa Şahin, önümüzdeki yıl Hacı Bayram-ı Veli sempozyumunun beşincisini düzenleyeceklerini bildirdi.

IV. Hacı Bayram-ı Veli Sempozyumu Prof. Dr. Saffet Haliloviç'in yaptığı dua ile sona erdi.